

Leto II

Štev. 2

Uredništvo in uprava:
Ljubljana,
Novi trg št. 4/II

ZBOR

Naročnina: letno Din 24—
polletno „ 12—
četrtletno „ 6—

Izhaja vsak drugi četrtek

GLASILO JUGOSLOVANSKEGA LJUDSKEGA GIBANJA ZBOR

Potrjeno pobratimstvo

Dne 24. t. m. je bila v Beogradu podpisana prijateljska pogodba med kraljevina Bolgarijo in Jugoslavijo. Naša prestolica se je odela v svečano obleko, ljudstvo je v prazničnem razpoloženju slavilo ta dan in pozdravljalo Bolgare, kjerkoli so se pojavili. Po ulicah so vihrale poleg naše državne zastave tudi bolgarske trobojke in zvoki naše in bolgarske državne himne so odmevali z ulic Beograda po vsej Jugoslaviji.

Pogodba z Bolgarijo, kateri so dali zelo lepo ime »Zveza večnega prijateljstva«, je kratka, toda nad vse pomembna. Glasi se:

»Nj. Vel. kralj Jugoslavije in Nj. Vel. kralj Bolgarov sta se, prežeta z duhom dobrega sosedstva, vzajemnega zaupanja in iskrenega prijateljstva, ki je značilen za obstoječe odnose med njunima državama, trdno prepričana, da bosta konsolidacija in razvoju teh srečnih odnosov služila napredku in blagostanju njihovih dežel, in želeč, da bi prispevala k utrditvi miru na Balkanu, odločila skleniti pogodbo o prijateljstvu med Jugoslavijo in Bolgarijo ter sta za to določila svoja pooblaščenca, ki sta izmenjala svoja pooblastila, sestavljena v dobri in predpisani obliki ter se nato sporazumela o naslednjih odredbah:

Čl. 1. Med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Bolgarijo bosta obstojala neporušljivi mir ter iskreno in trajno prijateljstvo.

Čl. 2. Ta pogodba bo ratificirana in bosta ratifikaciji izmenjani v Beogradu v čim krajšem roku. Stopila bo v veljavo onega dne, ko se bosta ratifikaciji izmenjali.

To sta pooblaščenca potrdila tako, da sta podpisala to pogodbo.

Sestavljeno v Beogradu 24. januarja 1937 v dveh primerih, ki sta bila izročena vsaki izmed visokih pogodbenih strank.

Tudi mi se iskreno veselimo te pogodbe, kot smo se veselili doslej vsakega, tudi najmanjšega koraka k zblizanju z bratsko slovansko državo. Saj smo edina politična organizacija v državi, ki je v svoj program, v »Smernice« vključila tudi Bolgare pod točko XI., ki pravi:

»Smatramo, da brez Bolgarov jugoslovanska narodna skupnost ni popolna, ker ji oni pripadajo i po krvnem sorodstvu i po vekotrajni neločljivi usodi.«

Blagopokojni jugoslovanski kralj Aleksander-Zedinitelj in bolgarski kralj Boris sta tvorca jugoslovansko-bolgarskega prijateljstva. Prvi sestanek obeh kraljev je bil v Varni dne 3. oktobra 1933. Sledil je obisk bolgarske kraljevske dvojice v Beogradu dne 12. decembra 1933. Tretji sestanek med obema vladarjema je bil ob priliki obiska naše kraljevske dvojice v Sofiji dne 27. septembra 1934. Ti trije obiski so položili temelj za zgradbo, ki je sedaj dobila svoj pečat v mednarodni pogodbi.

Ko smo dne 27. in 28. septembra 1934 poslušali iz radijskih zvočnikov viharne ovacije sto tisoč Bolgarov, ki so z iskrenim navdušenjem pozdravljali našega kralja in kraljico na ulicah starodavne Sofije — nam je srce burno utripalo. Čuli smo »Šumi Marico« in »Bože pravde« v čudovitem prepletu...

Eno leto prej je Beograd prav tako prisrčno pozdravljala bolgarskega kralja Borisa in kraljico. Naša stara želja je postala resnica...

Mi, stražarji slavnega rodu južnih Slovanov na skrajnem severozapadu, se v polni meri zavedamo zgodovinske važnosti teh dogodkov. Trije bratje smo s skrbjo gledali v bodočnost, ker nam je manjkala ljubezen četrtega. Ker pa je kri močnejša kot vse drugo, je zmagala

ljubezen. Hvala tistim, ki so k temu dejansko pripomogli, ker so izvršili veliko delo!

Poglejmo nazaj. Ko je pred 35 leti 5. oktobra 1912 kralj Peter svečano objavil »Zvezo balkanskih narodov«, je radostno zadrhtel ves Slovanski Jug. Takrat se je sklenila zveza Srbov in Bolgarov z ostalimi balkanskimi narodi pod geslom »Balkan balkanskim narodom«. Sledili so veliki dogodki, maščevano Kosovo je prevpilo grozo tisočletne sužnosti. Brez tesne zveze Srbov in Bolgarov bi ne bilo zmagovitega Kumanovega, ne bilo bi slavnih dni pod Odrinom. Takrat so bratje kovali svojo usodo ramo ob ramo in bili so močni, nepremagljivi.

Slovenci in Hrvati v avstrijskem suženjstvu smo z vso simpatijo spremljali veliko borbo naših bratov — ker nismo mogli in smeli drugega, smo jim pošiljali naše zdravnike, pomoč Rdečega križa in naše srčne želje, da bi zmagali! Vso našo mladino je balkanska vojna silno razburila — v nji se je vžgala mogočna iskra »preporodovskega Jugoslovanstva«.

Po zmagah je sledila težka doba. Radi needinosti so pričele razne evropske velesile pogubno igro. Prestavljale so nas in naše narodne interese po balkanski zemlji kot šahovske figure. Moj Bog — kako smo blodili! Ali je bila môra, ali je bilo prokletstvo velikega, usodnega nesporazuma?

Bili so neki računi med Srbi in Bolgari v preteklosti, toda zmagala je kri ene matere, zmagala je pamet nad strastjo. In zgodovina, ki se včasih tako počasi razvija — je v komaj pet in dvajsetih letih zasukala odnose med Bolgari in Srbi tako, kot so stale stvari ob rojstvu »Zveze balkanskih narodov«. Oba brata morata marsikaj pozabiti — in pozabila sta! V težki, krvavi šoli sta se naučila velike resnice: Kadar smo bratje bili edini, smo bili močni in zmogli smo čuda! Kadar smo bili razdvojeni v mržnji, smo bili slabi, bili smo žoga in plen mogočnih nasilnih barantačev. Bodimo torej složni, da bomo močni — ker potrebujemo mir za obnovo svoje tisočkrat ranjene zemlje!

To, kar smo videli te dni v Beogradu — to ni bila od vladajočih grup naročena stvar. To ni bilo trenutno varljivo navdušenje, to niso bile Potemkinove vasi — to je bila resnica. Toliko tisoč ljudem ne moreš komandirati, da se navdušijo. Tu je govorilo srce, veliko srce naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev — srcu svobodnega bolgarskega naroda.

V paradoksu zgodovine raste na doslej nerazumljenem, zaničevanem in nemirnem Balkanu orjaški steber miru, na katerem sloni velik del Evrope. Od vzhoda prihaja luč zdravega, mladega Slovanstva — bodimo mu prijatelji...!

Mnenja in zveze vladarjev in državnikov niso vedno v skladu z mnenjem ljudstev, katera zastopajo. Ljudstva raznih držav sklepajo med seboj nevidna in nepodpisana prijateljstva, pa tudi nasprotstva — simpatije in antipatije — ki gredo mnogokrat preko in mimo besed in pogodb diplomatov in oficijelnih zastopnikov, preko izjav tiska in komunikacijev. V tem slučaju pa je ves narod od Triglava do Vardarja v srcu sopolodpisal pogodbo večnega prijateljstva s slovan-skim bratom Bolgarom, ne vprašujoč, kdo je bil neposredni udeleženec in izvrševalec pri svečanem aktu. Ljudstvo čuti, da je tako prav, da je tako hotel naš nesmrtni kralj Aleksander, ki je gledal daleč v bodočnost in dal glavno pobudo za to pogodbo — ki je morda tudi za to svojo veliko misel padel na ulicah Marseilla. Ljudstvo čuti, da so vsi tuji sovražni računi na račun prijateljstva z Bolgarijo napačni. Narod se veseli popolne sprave in gre neomajno svojo pot razširjenja in poglobljenja prijateljstva do najtesnejših vezi.

Najvažnejše pa je, da je tista generacija Srbov in naših vojnih dobrovoljcev Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je bila dejansko zapletena v svetovni vojni v tako krvave obračune z Bolgari — da je isto še živo pokolenje zbralo v sebi toliko plemenite volje, da je pozabilo na težo preteklosti, si podalo roko in se objelo z enakim pokolenjem svojih bivših nasprotnikov. Kljub težkim časom gospodarske in socialne stiske je jugoslovanska družina složna in srečna. Ta zveza hladi rane sedanosti in dviga naše oči v boljšo bodočnost.

Ena mati je rodila Južne Slované. — Njen dom je lep, velik in prostoren, ker

sega od Jadranskega do Črnega morja. Ta naša mati je srečna, ko vidi, da se pozablja, kar je treba pozabiti, ko vidi ljubezen med brati. Solnce Slovanstva žari in nam vzbuja tolažilno nado v srečnejšo bodočnost.

Pozdravljen, bolgarski brat! Stopi v kolo skupaj z bratom Srbom, Hrvatom in Slovincem! Tesno naj se sklenejo roke, da bo naše kolo veselo, srečno in svečano!

Daj Bog, da bi se naše roke nikdar več ne razklenile! Daj Bog, da bi naše kolo vedno vodila modrost Aleksandrova in modrost Borisova. Njuna modrost je čudežen izraz vesoljne duše jugoslovanskega naroda. Gubec.

Franjo Francevič:

Kmetska hiša -- bodi naša šola!

Težka je doba v kateri živimo, zato čakamo in iščemo načina rešitve, rešitve, katera nam naj prinese boljše čase. Med tem našim čakanjem pa čas ne čaka, — brzi naprej z veliko hitrostjo, nas pa pušča ob strani, da klavarno čakamo, kdaj se nam bo zrušil krov nad glavo in porušil še one dobrine, katere še ni odnesla brzina časa. Tako čakamo že skoraj topi in ne vidimo rešilnega bruna, kateri plava v tem razburkanem morju tako blizu nas, da je treba le roko stegniti, pa nam je rešitev zasigurana.

Iščemo načina rešitve in jo čakamo dostikrat celo od zunaj, a pri tem pozabljamo, da je rešitev v nas samih. Edino v naši lastni moči je ta rešitev, v naši skupnosti in trdni zavesti, da bomo mogli le v krepki skupnosti ustvariti našim potomcem veliko in lepo bodočnost. Za tako miselnost pa nam je potreba temeljite šole, ki nas naj z rednim gledanjem na življenje nauči, da more le trdna in nesebična skupnost prinesiti boljše čase, in ta osnovna šola nam bodi naša kmetska hiša.

Kakor vse na svetu, delimo tudi kmetske hiše v dobre in slabe, — v trdne in trhle. Kot dobre in trdne štejejo one kmetske hiše, kjer se sinovi in hčere zbirajo okrog očeta — hišnega gospodarja, skupno in složno, v stremljenju, da s svojim delom in pridnostjo storijo vse za gospodarski podvig in moralni ugled svoje domače hiše. Srečna kmetska hiša, katera ima takšne sinove in hčere! Njeno blagostanje vidno raste in njen ugled postaja v vasi z dneva v dan večji. Blagostanje prinaša lažje in boljše življenje in k temu blagostanju je vedno še ugled navržen. Srečen oče, ki ima take otroke in srečni taki otroci, ki imajo v sebi toliko medsebojne ljubezni in skupnosti, da gradijo in zgradijo svojo kmetsko hišo v ponosno kmetsko trdnjavo. Kmetski pregovor pravi, da takim hišam niti ujma ne škoduje, odnosno jim ne more škodovati, ker je skupna povezanost in skupno delo močnejše! Kadar pa taki otroci odhajajo od doma, takrat jim je dan velikega plačila. Težka očetova dota jim ustvarja nove domove. Nič niso delali ti sinovi in hčere za sebe, le za skupnost so delali, pa vendar je njih skupno delo vsakemu posameznemu rodilo tako lepe sadove. Taka je dobra, trdna in srečna kmetska hiša.

Imamo pa tudi slabe in trhle kmetske hiše. Te hiše so one, kjer sinovi niso udani svojemu očetu, kjer ni med njimi ljubezni in sloge. Kjer ne delajo skupno za blagor domače hiše, marveč skrbijo le vsak za svoje lastne koristi. Taki sinovi delajo radi le za sebe in imajo vsak svoje živinče, kopljejo radi le v svojem vinogradu, na svojem oddelku njive, a skupno delo za domačo hišo jim malo ugaja. »Kaj imam jaz od tega, če delam za dom?« se navadno izgovarjajo, »saj jaz ne bom dobil grunta.« Kar pa pride-lajo sami za sebe in priredijo pri svojem živinčetu, navadno nima teka; izgubi se, kot se izgubi megla v jutru. Takim hišam ne prineseta dobre letine niti solnce

in dež vzajemno, in vsaka najmanjša ujma ji vzame trud in pridelke.

In hiša gre rakovo pot, zaide v dolgo-ve. S tistim trenutkom ima pravico, da v hiši v marsičem soodloča tudi vaščan, ki je štel posojilo. Domači nered in tuj vpliv v hiši odvirata zavore voza, ki pelje vedno hitreje navzdol po strmini. S skupno močjo vseh sinov, bi se mogel tak voz v vsakem času obrniti nazaj in riniti zopet do vrha. Navadno pa taki sinovi ne pridejo do skupnosti in brezbržno gledajo na voz, ki drvi po strmini navzdol v dolino. Ako pri kaki hiši ne pride do večje nesreče, je gotovo druga, da oče ne more šteti svojim sinovom potrebne dote. Ti si potem ne morejo ustvariti svojih domov, in često ostanejo navadni težaki vse svoje življenje. Sinovi te hiše so delali največ le za sebe, pa malo za domačo hišo in vendar niso delali za sebe, ker niso delali za skupnost. Taka pa je tedaj slaba in trhla kmetska hiša.

Mi vsi imamo tudi svojo hišo, veliko hišo, kraljevino Jugoslavijo. Obdana je s plodnimi ravninami, ki jih napajajo mogočne reke, obrastla je s temnimi šumami in okinčana s skalnimi gorskimi velikani, katerim pere skalno vnožje bisers sveta — naše solčno Jadransko morje. Je vse to umetnina božjih rok. Ko je Bog to hišo ustvarjal, je skrbno polagal skupaj lepe in najlepše koščke sveta, in je tako postala naša hiša umetnina božjih rok.

Slovenci, Hrvati in Srbi smo sinovi te hiše, — toda kakšni sinovi?? Ali sinovi trdne, ali sinovi trhle hiše? Vsi znaki nam kažejo, da sličimo sinovom druge hiše. Da delamo le vsak za sebe, da rušimo skupno moč, da redimo vsak svoje živinče zase, in zraven še cel roj druge drobnjadi. Izkupiček od te prireje pa brez-miselno zapravljamo za malenkostne in začasne koristi. Da stojimo prekrižanih rok ter v medsebojnem prepiru brezbrizno gledamo, kako gospodarji vsak dan bolj oblastno krivonosni in brez-narodni tujec po naši hiši, ukazuje in si jemlje najboljše pridelke. Da gledamo, kako drvi voz po strmini in čakamo, kdaj se bo razbil na koščke. Poleg vsega tega čakamo tudi še na doto, katero bo tujec izplačal nam in našim potomcem v obliki dosmrtnih težakov. In prav nič ne mislimo na to, da lahko pride ujma, ki nas bo dobila čisto nepripravljene.

Kako dolgo še? Saj vendar hodimo v šolo, v šolo hodimo v našo kmetsko hišo, ki nas tako nazorno uči, kako se gospodarji v dobri in kako v slabi hiši! Še je čas, da zavijamo rokave, poprimemo voz in ga porinemo nazaj prav do vrhunca. Potem pa na delo za blagostanje in skupni blagor in za lepo doto našim potomcem, katera jim bo izplačana v obliki lepše bodočnosti. Mi očetje smo za svoje otroke dolžni to storiti!

Poravnajte naročnino!

»Slovanstvo« in slovanstvo, vojna in mir

Pri lovu za izgubljeno priljubljenostjo, ki je šla z votlo »nacionalistično« politiko rakom žvižgat, so začeli vsi »ugledni« in »vodilni« ljubljanski »nacionalisti« (t. j. tisti, ki so vzeli nacijo (narod) v zakup za svoj žep) na stara leta, šele v penziji in opoziciji seveda, prav pridno študirati — sociologijo in sovjetijo. Dokler so bili namreč ti »rodoljubi« na vladi nismo, žal, tudi pri najbolj volji mogli, da opazimo kake socijalnosti pri njih. Bili pa so celo prav često na vladi!

Po svoji zadnji polomijadi so se nekaj časa čisto pritajili. Kar nikjer jih ni bilo slišati. Sedaj, ko so se s svojimi purgarskimi možgani začeli nadejati, da je ljudstvo že pozabilo na njihovo veliko socijalnost in nacionalnost (na Kočevskem in na naši severni meji sploh niso znali slovensko, Ba'ta, Tata, Tivar, TPD, in razne druge d. d. so živi spomeniki njihove »nacionalnosti«), pa so se pojavili kar čez noč čisto prerajeni kot najsočnejši Vseslovani!! Nikakor jim ne gre v njihovo »purgarsko« glavo, kako se n. pr. more najti še kje kak »napreden« Slovan, ki ne bi bil ves zamaknjen v sedanjost tkzv. »Rusijo«, ki je vendar slovenska!

Pa, poglejmo si no, to »slovansko« Rusijo!

Pristno slovanski socijalizem največjega Slovana framasonskega žida Karla Marxa — Mardočaja, ki je dejal, da ne bo nobene škode za človeštvo, če Nemci podjarmijo Slovane in ki je skupaj z drugim velikim Slovanom Engelsom v »Neue Rheinische Zeitung« vodil ogorčeno borbo proti vseslovanskemu gibanju 1848. l., je začel uvajati v Rusiji potem, ko so ga cesarsko pruski oficirji v zaplombiranem vagonu med svetovno vojno prepustili skozi Nemčijo, največji Slovan, žid, Bronstein (Trocki) z denarjem vseslovanskega ameriškega milijarderja, žida Jakoba Schiffa, ravnatelja vseslovanske židovske banke Kuhn, Löbe et Comp. v Ameriki, Maxa Wartburga, ravnatelja židovske banke v Hamburgu in Olafa Aschberga v Stockholmu. To Rusijo, »prerajeno« v »slovanskem« mardočaizmu vodi danes Vseslovan Dugasvili (Stalin) doma, na tujem pa Vseslovan Walach Finkelstein (Litvinov). Poleg obeh teh Vseslovanov vodijo to Rusijo doma: Lazarus Mozessohn (Kaganovič) — Dugasvilijev namestnik, Moses Davidsohn Beermann in Katzelsohn — GPU. Rappaport itd., na tujem pa: Steinmann (Majski) — Anglija, Bratmann — Letonija, Beitmann — Litva, Lorenz — Avstrija, Stern — Italija, Stark — Afganistan, Hanfmann (Jurenjev) — Japonska, Kolontai — Švedska itd.

Če je to slovanska Rusija, potem seveda imamo v Jugoslaviji tudi samosvojo jugoslovansko industrijo, kajti ta industrija je vendar v Jugoslaviji in hlapec, vratar in delavec so vendar sami Jugoslavoani. Če so le-ti tako plačani, da ne morejo niti živeti niti umreti, so pa zato tem boljše plačani razni gospodje »nacionalisti«, ki so v upravnih svetih te industrije kot slamnati možje in jamčijo za jugoslovanstvo »naše« industrije s svojo — slamo. Zato pa, o Jugoslovan, kupuj domače blago, in navijaj za domačo Rusijo! Saj je že največji nasprotnik Slovanov zagrizeni fašist in klerikalec Doštojevski dejal:

Židje in banke vladajo sedaj vsemu in nad vsemi: nad Evropo, prosveto, vso civilizacijo in socijalizmom. Posebno nad socijalizmom, ker hočejo z njegovo pomočjo izriniti s korenino krščanstvo in razrušiti krščansko kulturo.

Vseslovansko židovsko sveto pismo Talmud pa piše:

Ne glede na to, da imajo gojimi (kristjani-nežidje) enako telo kot židje, so vendar le opice. Kajti bog jim je samo zato dal človeško podobo, da ne bodo posluževale židov — živali! (Ali ni to višek najnesramnejšega rasizma na svetu?)

Ker pa gospodje votli nacionalisti nočejo biti v očeh rasistov-židov opice, so seveda kot »napredni« ljudje tudi proti krščanski kulturi (čeprav hodijo njih otroci k uršulinkam v šolo, sami so pa darvinisti). Zato pa so seveda za madridsko vlado ti v »naših« industrijskih in bančnih podjetjih tako socijalno čuteči gospodje, da stopajo delavci v stavke

baje samo zato, ker jim gospodje nočejo — odpraviti protituberkuloznih dispanzerjev. Ne povedo pa ti gospodje, da pleše ta madridska vlada tako kot žvižgata Moses Rosenberg in Bela Kuhn po notah židovske kominterne. Pa za večni mir so ti gospodje kakopak! Za tisti mir, o katerem trobijo »ugledne« osebe iz kapitalističnega sveta, iz vrst tistih, ki so s krvjo delali dobičke, danes pa sede v upravnih svetih velike vojne industrije. Tisti, ki niso nikdar občutili vojnih grozot, razen v filmu, romanu, v fantaziji pri sestavljanju lažnih poročil o avstrijskih zmagah za dunajski Korrespondenzbureau ali čitajoč v družbi kurtizan časopise v Ženevi ali Nizzi. V imenu »večnega miru« so proti tistim, ki so na lastni koži občutili vse grozote vojne, se po vojni organizirali, postavili proti nesramnemu židovskemu svetovnemu rasizmu svoj narodni rasizem in prepodili stalnega povzročitelja vojne — žida, ki je enako v službi kapitalizma kakor tudi komunizma! Ali ni to imenitno? Žid vodi kapitaliste in komuniste, vprav idealno združene v masonskih ložah! In kdo povzroča vojne tudi po učenju gospoda Mardočaja? Ali ne morda kapitalizem? In ta kapitalizem vseeno ali individualni (zapadna Evropa) ali državni (sovjetija) danes žlobudra o večnem miru in sviri pred vojno nevarnostjo!! Tat kriči: držite tatu! Purgar pa je slep ali pa se dela slepega, ker si od tega obeta — korita! Toda ti mali in veliki purgarji, ki so šele pred kratkim začeli brati Mardočaja, najbrž še niso prišli do tam, kjer ta presneti Mardočaj piše tudi tole: Človeka ne preso-jamo po tem, kar trdi o sebi, da je, nego po njegovem celotnem delovanju!! Naj si dobro izprašajo vest vsi ti »socijalni« purgarji ali so bili res tako strašno socijalni v svojem celotnem delovanju, da ne bodo v židovskih očeh z rdečimi naočali vendar le samo gojimi in opice, le klavna živina, namesto komisarji, po čemer se jim sline cede?

Taki najnovejši komsalanci pa imajo še drugo smolo. Pri študiranju v poznih letih, posebno, če gre za dotlej čisto nezane zadeve, se jim namreč prav lahko zmešajo pojmi.

Tako so n. pr. ata »Narod« dne 24. decembra 1936. napisali dobesedno poročilo samega največjega Slovana Gruzina Dugasvilija o razvoju Rusije k mardočaizmu. V naše presenečenje nam tu povesta ata »Narod« in Dugasvili, da je uresničenje višje faze mardočaizma v načelu: vsakemu svoje, ki pa po lastnem priznanju Dugasvilija v sovjetiji tudi po 20. letih res da še ni doseženo, pa zato tudi še ni moglo v novo sovjetsko ustavo. Mi navadni smrtniki smo do sedaj vedno slišali, da je mardočaisko načelo: vsem enako, pač pa, da je n. pr. hitlerjevo načelo: vsakemu svoje, pa smo sedaj res v nedoumici.

Če je višja faza mardočaizma ruski nacionalni socijalizem, potem je Hitler z največ 40.000 žrtvami to vsekakor dosegel v Nemčiji z neprimerno manjšimi izgubami kot Lenin, ki je žrtvoval za to najmanj 10 milijonov gojimov v Rusiji. Čudno je samo to, da so bili nad to višjo fazo mardočaizma ravno očetje mardočaiske revolucije v Rusiji gospod Bronstein in sodrugi tako navdušeni, da je prvega gospod Dugasvili — izgnal, ostale pa — poklal. Z drugimi besedami nam se močno zdi, da se je Dugasvili malce zlagal, ko je dejal, da je načelo: vsakemu svoje višja faza mardočaizma, ali pa so se ata »Narod«-u zmešali pojmi. Če pa je Dugasvili res tako izjavil, potem to samo pomeni, da je bil od nacionalno socijalnih ruskih resničnih Slovanov prisiljen, da tako govori, kakor je bil že prej od njih prisiljen, da kolje Bronsteinove sodruge Apfelbauma, Rosenfelda in dr. To pa dalje pomeni, da moramo vsi pravi Slovani neizprosno nadaljevati boj proti židovskemu mardočaizmu, da s tem pomagamo resnično slovanski Rusiji, da se dokončno otrese svojih neslovanskih tlačiteljev, Evropi pa, da se otrese svojih večnih povzročiteljev nemirov in vojn. Vsako drugo postopanje je izdajstvo slovanstva in pomeni namenoma vlačiti za nos naše ljudstvo.

Slovanske Rusije danes, žal, še ni, kakor še ni — z malimi častnimi izjemami jugoslovanske industrije. Dal Bog, da bi

oboje bilo čim prej. Šele zmaga Zbora nam bo dala to drugo, pa mogoče celo ono prvo! Dotlej pa smo zelo nezaupni! Predujmov se tu ne more dajati, kakor jih daje neki ljubljanski »nacionalistični« tednik, ki žlobudra, da je za Rusijo, ker bo slovanska, in proti drugim, ker bodo skušali odrgavati dele slovanske posesti. Najbrž zato tudi trobi: »Kupuj domače blago«, še preden ga sploh imamo, ali pa se domišljuje, da je že domače, kakor hitro sede njegovi prijateljički kot slamnati možje v židovskih tovarnah, kjer to »domače« blago izdelujejo. Kakor rečeno, takih nesmiselnih predujmov mi ne dajemo! Vemo pa, da bomo mi prvi, ko bi kdo res začel zasedati kako slovansko ozemlje, proti takemu, kakor smo to bili tudi takrat, ko so se sedanjí »Vseslovani« veselili avstrijskih zmag v dunajskem Korrespondenzbureauju.

Pa še nekaj! Hčerka pred leti umrlega sovjetskega komisarja za zunanjo trgovino Ljudmila Krasinova se je lani poročila s pristnim proletarcem vojvodo Rochefoucauld in mu prinesla v zakon doto od — 20 milijonov zlatih rubljev.

Toda to ni važno. Važno je tembolj, da so v Rusiji židje preskrbeli gojimom, da bo vsak gojim zapustil svojim otrokom

T. Š.:

Škofovska konferenca v Zagrebu

Niso redki tisti, ki smatrajo za posebno »porazen« argument proti nam dejstvo, da se je tudi nedavna škofovska konferenca v Zagrebu izrekla za stanovsko ureditev države.

Predvsem, čegava pa je sploh stanovska misel? Prvi, ki jo je po vojni sprožil, ni bil nihče drugi nego voditelj bolgarskega kmečkega gibanja Aleksander Stambolijski! Stanovska misel, združena z zadrugarstvom je torej čisto slovanska misel, vsi drugi so jo šele od Slovanov po svoje posneli.

Pri tem pa ne smemo zamenjavati stanovske misli s srednjeveškim cehovstvom, s katerim nima sploh ničesar skupnega in ki ni bilo nikdar slovansko. Stanovska misel izvira iz idealističnega svetovnega nazora organskega univerzalizma in solidarizma, cehovstvo pa so ravno nasprotno srednjeveške obrtniške kaste, ki so uporabljale ukrepe, kakor jih skuša uporabljati pravkar v Jugoslaviji liberalni kapitalizem in strankarska »demokracija« pri naših čevljarjih, ki se bore proti Ba'ti. Ponuja jim namreč odlok, da bi bilo pri nas za dobo 10 let prepovedano sprejemati vajence v čevljarstvo obrt!

Čisto slovansko stanovsko misel torej so prevzeli pozneje tudi Neslovani, vsak po svoje seveda. Med njimi tudi papež Pij XI., ki je izdal o tem tudi encikliko Quadragesimo anno, ki pa ni bila strankam političnega klerikalizma po svetu nič kaj všeč. Tako smo pred leti videli v izložbi Jugoslovanske knjigarnе v Ljubljani lično knjizico s približno takim napisom: Ali je dolžan katoličan pokorščino tudi papeževim enciklikam? Ta knjiga je sedaj nekam izginila in jo po najnovejši škofovski konferenci najbrž tudi več ne bo na izpregled.

Izgleda pa, da je vatikanska diplomacija že mnogo prej izpredvidela, da ne bo šlo dolgo s političnim klerikalizmom, liberalizmom in strankarskim socijalizmom, kakor pa so to izpredvidele stranke političnega klerikalizma same, ki so ne glede na encikliko gonile in gonijo naprej svojo strankarsko politiko.

Če so sedaj katoliški škofje v Jugoslaviji sklenili, da dajo papeževim enciklikam večji poudarek, je to samo znak, da so se na licu mesta prepričali, da se bliža strankarstvu v Jugoslaviji konec in da za strankarstvom lahko pride samo stanovska ureditev države, pa so si morda še pravočasno izbrali za svoje pripadnike »manjše zlo«.

Dani slučaj ni prvi v zgodovini vati-kanske diplomacije. Najznačilnejši pa je vsekakor primer iz francoske zgodovine. Nekako pred sto leti je Vatikan najstrožje obsodil Lamennais-ja in Lacordaire-ja, ki sta v francoski revoluciji videla srečnejšo katoliško Evropo. Pod

20 milijonov. Kajti beda večine in razkošje manjšine je po novi sovjetski ustavi odpravljena, trdita v istem prej omenjenem članku ata »Narod« in Dugasvili ...

Gospodom komsalancem okoli »Naroda« bi priporočali, da se podajo v ta mardočaiski raj, pa da se mogoče vrnejo iz njega spokorjeni kot André Gide, Panait Istrati, Osendovski in drugi zamaknjenci, v kolikor se seveda ne delajo zamaknjencem iz »taktičnih« ozirov samo v — opoziciji. Ruskega kmeta naj tam vprašajo, kako on čita znake za sovjetijo: SSSR, pa bo slišal, da jih čita takole: Sovjetskih srulej sbrosit Rusija (Sovjetske žide zvrže — Rusija), namesto Nep pa pravi ruski kmet Vep: Vsjerasijski jevrejski pogrom (vsi Rusi bodo napravili židovski pogrom). Tisti kmetje namreč, o katerih piše Osendovski: Hipoma pa bodo izpregovorili vsi, ampak to bo gromovito godrnjanje, ki ga bo čul ves svet! Oni bodo izsilili, da sklonijo pred njimi glavo uporni in ničesar ljubeči delavci in komisarji, ljudje, tuji po krvi in po duhu. Temni mušiki, ki si jim ti, Lenin, odprl oči in jih poklical k življenju, bodo s trdo, žuljevo dlanjo zagrabili življenje domovine in ga vodili brez omahovanja ...

Pomagajmo jim, da to store čim prej, bodimo neizprosni v borbi »protiv sovjetskih srulej...« Samo tako bomo izpolnili poslanstvo slovanstva! Vse drugo pa je le izdajstvo slovanstva! T. Š.

Leonom XIII. pa je Vatikan sam dal nalogo kardinalu Lavigerie-ju, da se pokloni — tretji republikli. V realni politiki so namreč vati-kanski diplomati prav taki delavci kot vsi ostali politični rokodelci in le kot take jih je treba razmotrivati. Ko vidijo, da se je na svetu zasedral in ustalil nov sistem gospodarski in družabni, ga priznajo brez nadaljnega, čeprav so mu prej nasprotovali ali vsaj niso bili zanj. Toda priznajo ga šele takrat, ko je njegova ustaljenost zagotovljena, kajti interesi, ki jih zastopa vati-kanska diplomacija, nikakor ne smejo biti pri tem nepovratno stavljeni na kocko radi pre-zgodne odločitve.

Če se je torej škofovska konferenca izrekla za stanovsko ureditev države, potem je prav to najboljši dokaz, da je Zbor na pravi poti, kajti vati-kanska diplomacija je zelo, zelo premišljena in oprezna. Vsi dobrohotneži, ki so radi tega v skrbeh za nas, pa naj pomnijo, da se bo počasi še marsikdo izrekel za stanovsko ureditev Jugoslavije. Tudi »Slovenec« se bo nekoč skliceval na svoje uvodnike g. »drina«, ki jih od časa do časa za vsak slučaj priobčuje in bo zatrjeval, da je bil že od nekdanj samo za stanovsko ureditev. JNS ima itak že za vsak slučaj načrtno gospodarstvo v svojem — programu in slednjči tudi dr. Maček je pred dobrim letom že govoril za vsak slučaj o avtarkiji. Od tam pa do stanovske ureditve pa ni več daleč, čeprav se je Maček trenutno še brani.

Zato pa pustite vsakega naj v miru priporočati naš program, naše pa je, da preizkusimo iskrenost priporočila in njegovo ozadje. Bodite prepričani, da bo preizkušnja prav temeljita in brezhibna.

Kaj je društvo narodov?

»Društvo narodov je stari židovski ideal. Ideal, ki vsebuje v sebi nacionalizem (kitajski in abesinski — op. ured.) ter obenem internacionalizem (individualni in državni kapitalizem — op. ured.) dojemata svet šele sedaj. Židje ga poznajo že 3000 let, ker izvira iz judaizma ter je temeljni nazor Mojzesa in preroka«, piše leta 1920. židinja Sambier v listu »Führer zum Zionismus«, ki izhaja v New Yorku.

»Društvo narodov nikakor ni Wilsonovo delo temveč je židovska tvorina, na katero smo lahko ponosni. (Kitajci in Abesinci tudi — op. ured.) Ideja društva narodov sega nazaj do prerokov Izraela. Ideja društva narodov je produkt in lastnina pristne židovske kulture (velekapitala — op. ured.) je govoril židovski advokat dr. Klee dne 19. januarja 1926. po poročilu lista »Amerikan Bulletin«.

Tritisoč kvadratnih kilometrov

Otokar Kernstock, nemški pesnik, ki je zapisal, da so mu ljubše črno okajene razvaline nego slovenski Maribor, je napravil verze:

Hütet der Heimat heilige Scholle,
frei soll sie bleiben,
komme, was wolle,
in Glück und Leid
deutsch soll sie bleiben in Ewigkeit!

(Čuvajte sveto domovinsko grudo — svobodna mora ostati, — naj pride, kar hoče — v sreči in boli — nemška mora ostati vekomaj!)

Nemci Kernstockove verze pogosto citirajo, moreš jih videti celo na pročelijih hiš. »Nemška mora ostati vekomaj.« Nemci nočejo izgubiti niti pedi nemške zemlje. Mi Slovenci nismo tako skopi s svojo zemljo, čeprav je imamo neprijetno manj nego Nemci. Pogosto se prav malo zmenimo, če izgublamo svojo zemljo, če nam jo potujčujejo sovražni nam tujci. Naš življenjski prostor (»unser Lebensraum«, kakor pravi Nemeč), se vedno bolj krči, a mi si to prav malo jemljemo k srcu. In vendar bi nam moralo biti pri srcu hudo, srce bi nas moralo boleti, ko vidimo, kako se še neprestano potujčuje naša zemlja.

Poglejmo na Koroško. Izgubili smo ondi 3000 km² zemlje, naše zemlje! In ne mogoče kake ničvredne zemlje, marne zemlje lepe in krasne, da pravijo tujci o njej: »Etwas Schöneres sieht man in der Schweiz auch nicht« — kaj lepšega se v Švici tudi ne vidi!

Poglejmo, kaj smo izgubili na Koroškem. Izgubili smo vse glasovalno ozemlje, ki je merilo nad 2000 km² (2079 km²) s 130.000 prebivalci. Ko se zdaj oziramo nazaj, jasno vidimo napake, ki smo jih storili. In dobro je, da se zavedamo teh napak, da se vsaj za bodočnost kaj učimo iz tega. Prvo ogromno napako smo storili, ker naše (slovenske) Koroške nismo nemudoma po razsluho zasledili. V novembru 1918 bi bili mogli to storiti brez boja! Zakaj se to ni zgodilo? — Ker Koroške nismo zasledili, ko Nemci začeli boj z orožjem in s tem so dosegli plebiscit. Plebiscit je bil posledica bojev, ki so jih Nemci začeli 15. decembra 1918 pri Grabstanju.

Druga ogromna napaka, ki smo jo storili, je bila, da smo **pripustili plebiscit**. Pri plebiscitu smo morali propasti, kajti Nemci so nam poprej po načrtu pojani-

čarili ljudstvo. Levji delež, glavno zaslugo oz. krivdo pri tem pojaničarjevanju našega naroda na Koroškem ima **nemška šola** — prava pojaničarjevalnica našega naroda na Koroškem! Verjetno je, da bi bil plebiscit izpadel drugače, če bi se bil za par desetletij odložil, podobno, kakor se je zgodilo v Posarju, kjer so plebiscit odložili za 15 let. — Nemci so pri plebiscitu zmagali, ker je nemška šola 50 let poprej, torej skozi pol stoletja, pripravljala nemško plebiscitno zmago. **Prav nobenega dvoma ni**, da bi, če bi naš narod na Koroškem imel 50 let, ali pa tudi samo 30 let, slovensko šolo in bi se potem vršil plebiscit: ali za slovansko ali za germansko državo, bila v tem slučaju

— r:

Telesna vzgoja naroda in »Zbor«

Po vojni sta se svet in njegova družba v marsičem izpremenila. Porajale so se nove ideje in načrti, vsi v cilju, da bi omogočili uspešnejši razvoj in napredek v gospodarstvu, industriji, trgovini, kulturi itd.

Vojna je temeljito izpremenila družabni red človeka. Skoro vsi so pa spoznali, tako oni, ki so zmagali, kakor tudi oni, ki so bili poraženi, da je potrebno graditi in popraviti kar je bilo porušeno moralno in materialno ter zaceliti rane, ki jih je prizadejalo štiriletno klanje narodov skoroda celega sveta.

Počasi in premišljeno z doslednim opazovanjem so se postavljale nove ideje in smernice za regeneracijo družabnega reda in današnjega človeka v vsakem pogledu.

Odgovorni voditelji držav in narodov so iskali in iščejo prave in koristne poti za dvig svojega naroda. Toda malo jih je, ki so na pravi poti v svojem hotenju za dobrobit države in naroda.

Le prečesto pa oni, ki se smatrajo za edino poklicane, vidijo in vodijo samo politično strankarsko borbo in postavljajo programe edino za svoje pripadnike in to le prečesto samo za svoje podrejene politične primadone. Delajo za stranko, toda preko obzorja stranke ne vidijo in nočejo videti.

Do danes ni niti ena strankarska skupina v naši državi postavila temeljit pro-

gram, ki bi zadostil vsem potrebam in zahtevam države in naroda.

Ena največjih in najvažnejših nalog, ki so jih posamezni strankarski režimi zanemarjali, je **telesna vzgoja naroda**. Gotovo se bo nekaterim čudno zdelo, kaj ima telesna vzgoja naroda opraviti s politikom in političnimi režimi?

Kako pa gleda Jugoslovansko ljudsko gibanje »Zbor« na to važno vprašanje človeške družbe — o tem hočemo govoriti!

Korotanec.

Naš vodja Dimitrije Ljotić pravi v svojih smernicah:

... zahtevamo, da naj zdravstveno skrbstvo, socialna preskrba ter telesna vzgoja temelji na tvornem sodelovanju ljudstva.

Povojna doba zahteva popolnega človeka v znanju in obvladanju vseh nalog, ki mu jih stavlja današnja doba. Vse ono, kar ni v skladu s današnjimi zahtevami, vse to mora odpasti, se mora odstraniti. Boj za obstanek je dandanes hujši kot kdajkoli. V tem boju za življenjski obstanek človeka je njegovo telo ono, ki je najbolj izpostavljeno neverjetnim naporom in preizkušnjam. Človeku, njegovemu telesu moramo vračati ono, kar je v tem boju za obstanek oddal. Državna oblast mora biti garant za pravično in pošteno preživljanje slehernega državljana. Nuditi mu mora vse

ono, kar potrebuje za težko življenjsko pot. Pot k izobrazbi od najskromnejšega poklica pa do najtežjega in najodgovornejšega mora biti odprta vsem državljanom brez razlike. Seveda je pa potrebno, da daje država na razpolago vsa tozadorna potrebna materialna in moralna sredstva, združena v koristnem načrtnem programu.

Del tega koristnega načrtnega programa pa je telesna vzgoja naroda.

Nujno potrebno je, da si takoj v začetku zbistrimo, z ozirom na naše razmere, dvoje in to je **telesna vzgoja in sport**. Je to, na prvi pogled, v splošnem eno in isto, v jedru pa zelo različno. — Sport kot tak, kakor ga poznamo pri nas, je golo vrhunsko tekmovalništvo in gojenje pravaškega kadra in naraščaja. Prečesto pa ne najde oni, ki nima smisla ali pa volje za vrhunsko tekmovalništvo one naklonjenosti kluba ali trenerjev, ki jo uživa nadarjeni bodoči prvaki. Z eno besedo: Sport — v današnjih razmerah čisto nazvan tudi telesna vzgoja — je dostopen samo manjšemu številu talentiranih, nadarjenih mladini in na žalost v velikih primerih samo bogatejšim slojem.

Kakor že rečeno, izhaja sport iz telesne vzgoje, pa je samo del njene velike obsežnosti. Preden preidemo na posamezne specialne panoge telesne vzgoje je neobhodno potrebno, da spoznamo temelje telesne vzgoje in njene koristi za zdrav in značajan narod.

Nehote se vprašamo, kako to, da se v današnjem času toliko govori o telesni vzgoji. Naši očetje in dedje majejo z glavami češ, ob njihovem času, ko so bili oni mladi, vsega tega ni bilo in kljub temu so bili zdravi.

Že uvodoma smo rekli, da se je ustroj človeške družbe v mnogem temeljito izpremenil. Mnogo se zahteva danes od človeka in to v vseh predpripravih za poklic in v poklicu samem. Današnji čas izžema človeka čisto do skrajnosti. — »Zbor« zahteva temeljito preureditev današnjega stanja, ki pa se bo izvršil tudi na podlagi telesne vzgoje.

Zdrav duh v zdravem telesu. To je bilo načelo starih Grkov. In to načelo je aktualno tudi za našo dobo. Bolj ko kdaj koli potrebuje človek zdravo telo, ki je tako precizno in plemenito. In ta človek je postal stroj. Težko delo, tako ročno kakor umsko zahteva neverjetne napore

O. Brode:

Človek in mravlja

(Prevod odlomka.)

»Gorostasne krivice današnje družbe lahko odstrani samo komunizem,« je dejala žena poleg nje v mraku na klopici sedečemu možu.

Mož je odgovoril oklevaje:

»To je težko vprašanje. Imaš v načelu prav. Vsak dobrohotno nastrojen človek mora priznati krivico naše socialne ureditve in bila bi res prava sreča, če bi jo mogla odstraniti.«

»Zakaj praviš, bi bila sreča? Ali ne veruješ v to?«

»Verujem, da bi bil resnični, pravi komunizem idealno stanje — če bi ga bilo mogoče združiti z neko mero osebne svobode in predvsem — če bi bil izvedljiv. Vprašanje se navadno postavlja napačno. Vprašanje se ne sme glasiti: ali je komunizem zaželjen? — temveč se mora glasiti: **ali je komunizem sploh izvedljiv?**«

»Zakaj bi ne bil izvedljiv? V Rusiji ga že imajo.«

»Ali res želiš, da obravnavava to težko temo? Vzela nam bo mnogo časa in morda je škoda za ta lepi večer...«

Sedela sta na griču na robu gozda. Čudovit mir je bil v pokrajini, rahel vetrič je pihal od reke.

»Ne, kar govori mirno dalje in dokler hočeš. Hočem slišati tvoj odgovor na to važno vprašanje.«

»Prav imaš. Vprašanje je velevažno, morda je celo odločilno. — Pred vsem te moram spomniti na mojo staro teorijo o **dveh prasilah ali pragonih v človeku: o egoističnem in o občestvenem ali socialnem gonu**. Prepričan sem, da sta ti prasili v človeku tako močno vkorenjeni, da ni mogoče ene ali druge popolnoma iztebiti. Komunizem ima to napako, da hoče egoistični gon podrediti, zadušiti, celo popolnoma uničiti.«

»Tega ne verujem. Ali ne bi mogel na primer egoistični gon najti svoje zadoščenje v izpolnjevanju socialnih dolžnosti?«

On se je zasmel: »Sofistka! Tisti gon, ki najde v izpolnjevanju socialnih dolžnosti svoje zadovoljstvo, je ravno **socialni gon**. Toda poleg njega je v vsakem človeku, ali skoro v vsakem človeku (da ne govorim o Kristusu, o Buddhi ali Ghandiju), tudi egoistična sila, ki najde zadovoljstvo **samo** v izpolnitvi lastnih želja posameznika.«

»Kaj pa misliš prav za prav o teh lastnih željah — morda jih je mogoče spraviti v sklad s potrebami celote?«

»Individualne želje, katerih ni mogoče spraviti v sklad s potrebami celote, ali vsaj ne v smislu komunizma, so pred vsem: pohlep po bogastvu zunanjega sveta, po hrani, po luksuzu, po udobju; žeja po slavi in politični moči, po obvladanju ljudi; stremljenje k izobrazbi in spoznanju, k stvariteljskemu doživljanju umetnosti; končno individualna izbira objekta ljubezni. Smatram, da je nemogoče enostavno odpraviti zunanjih in notranjih pojavov tega individualnega gona ali izjaviti, da ne obstojajo — saj bi v mnogih slučajih, to ne bilo niti zaželjeno.«

»Tega ne morem verjeti.«

»No, pomisli torej, kaj bi bilo, če bi se komu posrečilo enakomerno razdeliti hrano, obleko in stanovanja — mislim, da je že to nemogoče, čeprav zveni dokaj enostavno — pa si zamisli skoro neverjetno možnost, da bi se posrečilo odpraviti medsebojno borbo ljudi za te primitivne vrednote: borbo za denar bi **takoj zamenjala** borba za politično moč. Le-ta bi nadomestila v vseh možnih stopnjah razredne razlike, katere je preje ustvarjal denar. Kakor preje posest denarja, ta-

ko bi sedaj stopnja na lestvici politične stranke (na primer v boljševistični Rusiji) delila ljudi med premožne in ljudi brez sredstev. Kdor ne pripada vladajoči stranki, ima težje življenje, kot berač v kapitalistični državi, kdor napreduje v stranki, doseže uživanje nekega višjega življenjskega načina, lahko potuje, študira, se izobrazuje, žene ga upoštevajo. **Kaj se je torej spremenilo?**«

»Toda to so samo pojavi prehodnega štadija. Naslednje pokolenje, druga ali tretja generacija bodo drugače vzgojene, bodo od mladih nog rasle v komunizmu, bodo morda zmogle resnično podrediti egoističnih želja — bodo čutile in delale samo še socialno, ker drugega ne bodo poznale.«

»Ta argument je gotovo eden najtežjih. Je pa samo ponovitev **temeljnega vprašanja**: ali je mogoče podrediti in uničiti egoistični ali individualistični gon v človeku — ali ne? Jaz mislim, da **ni mogoče!** Niti duh, niti telo človeka nista po svoji naravi urejena za čisto kolektivistično življenjsko obliko. Če bi to hoteli doseči, bi se moralo človeštvo skozi milijone let drugače razvijati. To mislim pred vsem v biološkem smislu.«

»Tega ne razumem, prosim pojasni!«

»Mislim tako: posamezne vrste ali familije živali so se že od nepredstavljivih davnih časov dalje razvijale v določeno smer; na tej razvojni poti je mogoče samo pri treh živalskih familijah ugotoviti smer h kolektivističnemu skupnemu življenju: pri čebelah, pri termith in pri mravljah — nasprotno pa pri sesalcih, pa tudi pri človeku, te smeri ni.«

»Ne morem ti slediti. Vendar ne boš resno primerjal mravlje s človekom...«

»Zakaj ne? Mravlje so mnogo starejšega rodu, kot človek. One so imele več stotisočletij več časa, kot človeštvo, da so dosegle svoj sedanji razvojni štadij. Njihova življenjska oblika je nekak ideal kolektivističnega življenjskega sistema. Zakaj bi torej ne smel misliti, da je

njihova ureditev najboljša, najbrže tudi edino mogoča, za doseg tega cilja? Zakaj bi na njihovem primeru ne proučeval; kako izgleda tak cilj, ki je bil dosežen po neskončno dolgem času razvoja ali eksperimentov?«

»Zdi se mi, da pozabljamo na temeljno razliko, na človeški intelekt, na voljo, na npravno opredelitev — česar mravlje nimajo.«

»Ne, nisem pozabil na to, temveč nasprotno mislim, da tvorijo te človeške lastnosti del celotnega človeškega ustroja, ki ga ravno **onesposoblja** za komunistično življenjsko obliko — da pa je nasprotno v telesnem in duševnem ustroju mravlje podana **spodobnost** za tako skupno življenje. Hočem ti najprej razložiti — če ne postaneš nestrpna — v koliko so pri mravlji ali v državi mravljev izločeni vsi izrazi individualističnega, t. j. egoističnega gona. Pred vsem je pri človeku borba za hrano, borba za sredstva za življenjski obstoj prav za prav glavna ovira za komunistični družabni red. Te borbe med mravljami sploh ni, ker je njihovo telo tako zgrajeno, da ima vsaka mravlja nekak »kolektivni želodec«, ki ne služi lastni prehrani, temveč prehrani njene tovarišice. Če najde in požre mravlja hrano, pride le majhen del iste v njen lastni individualni želodec; večji del pa se shrani v kolektivnem želodcu, odkoder ga **ni mogoče** več uporabiti v lastno prehrano. Če sreča taka mravlja s polnim kolektivnim želodcem na svoji poti tovarišico istega rodu, katere še ni imela priložnosti najti in povžiti hrano (ker je prišla na primer ravno iz notranjosti mravljišča), odda svoji sestri rade volje nekaj rezerve iz svojega kolektivnega želodca; ona tudi komaj čaka na to, da ji odda nekaj hrane in ni izključeno, da občuti pri tem celo neko telesno ugodje. Zato se mravlje, ki se srečajo na poti, otipavajo in »trepljajo«, kar pomeni oddajo hrane. Če je kako bitje po svoji naravi **tako usposobljeno**,

človeškega telesa, ki ga le težko zmaguje in če ga — propada človek telesno in duševno, z njim družina — vas — in narod.

Narava je dala človeka, toda kako malo živi človek z naravo in po naravnih zakonih. Današnja doba je odtrgala človeka od narave. Malo je narodov, ki so spoznali kam vodi to stanje, ki degenerira človeka in vso njegovo družbo. Spoznali so in spoznavajo to stanje. Iščejo poti, da bi človeka in z njim narod ohranili zdravega na duhu in telesu, ohranili zdrav in značajan narod. Spoznali so, da vodi tako stanje narod v propast in pogin.

Vojna je v marsičem škodovala človeštvu, toda največja škoda, ki se počasi popravlja je pač ta, pokvarila je človeka — človeški rod — tako umsko kakor telesno. Generacije mladine, ki so živele in se rodile med vojno so telesno ter v mnogih primerih tudi umsko pokvarjene, zaostale. Mladina se ni pravilno vzgajala. Nepravilna in pomanjkljiva prehrana je škodovala mladini, ki je v mnogem zaostala. **Ta mladina je danes dorasla in stopa na plan.** Vidimo jo pri delu za zasluge, ki terja od nje neverjetno fizično in umsko delo in napor. Vprašamo se, kako zmaguje ta mladina vse napore, ko ni imela prilike, da bi se telesno zadosti utrdila? Vprašamo naše odgovorne činitelje ter tako zvane poklicne politike, kaj so storili v tem pravcu za jugoslovanski narod? Ne vidimo mladine na livadah, v gozdu, v vodi — skratka v naravi, kjer bi se razvedrila in dobila moč za težko vsakdanje delo. Odgovorili bodo morda: »Poglejte sportne naprave, vsakoletne prireditve in drugo.« Res je, prvič je to v veliki večini privatna iniciativa, ki je bila le delno od časa do časa finančno podprta. Mladina, ki se je tega udeleževala, pa predstavlja samo odstotek, malenkosten odstotek celokupnega jugoslovenskega naroda. Večji odstotek naše mladine pa vidimo, da živi v nezdravih okoliščinah — vidimo jo v beznicah s cigareto in ob preobilnem vinu, v kinematografih, v pokvarjeni družbi, itd.

Mnoge države so spoznale in uvidele to stanje. Vprašamo se pa, kako je pri nas, kaj je bilo storjeno v tem pogledu za naš narod, ki je gotovo največ pretrpel v svetovni vojni, po njej in dandanes.

Pri nas se dela vse brez načrta in brez smisla za bodočnost. Izraz hotenja naših

odgovornih činiteljev, poklicnih politikov se zreali vsepovsod, v vsakem javnem vprašanju. Isto je pri telesni vzgoji naroda. Brez sistema, brez smisla se izdajajo odredbe in naredbe od danes na jutri. Zakaj vse to?

Smo pač sužnji velekaptala, ki nima smisla za napredek in razvoj narodovega hotenja ter njegovih potreb. Govorilo se je o samoodločbi narodov. Edino kar smo storili, je bila naša združitev v novo veliko državo, v Jugoslavijo. To je bila edina svobodna beseda in spontana gesta našega naroda. Pozneje se je usidral v našo veliko, lepo in bogato Jugoslavijo tuj velekaptal, ki je s samo njemu možnimi sredstvi naš narod zaslepil in neposredno zaslužil. Velekaptalu in indolenci naših poklicnih politikov se imamo zahvaliti, da smo prijadrali v stanje, ki ga danes preživljamo. Velekaptal nima smisla za socialni, gospodarski in kulturni razvoj države. On vidi samo suhe denarne številke, gleda samo, kje pridobiti večje zasluge in dobičke. Ne vpraša naroda ali je zadovoljen in česa potrebuje za svoj obstoj in razvoj.

Parola velekaptala in izkoriščevalcev naroda in države je:

Uspeva in cvete naj kapital na rovaš naroda in države, narod in država pa lahko pogineta in izgineta. Ko bo izmzgana ena država, se vseli velekaptal v drugo.

Vse to in pa ljudje brez čuta odgovornosti za prevzeto delo in naloge onemogočuje sleherno načrtno delo za državno skupnost na gospodarskem, kulturnem in moralnem polju.

Edino pod vodstvom »Zbora« bo mogoče dvigniti naš narod in državo na ono višino, ki ji pripada. Šesta točka naših Smernic nam za to jamči:

Jugoslavija temelji na zavesti skupnih interesov vseh njenih članov. Zavarovati mora to načelo kot svojo osnovo. Zato mora država, čeravno priznavajoč zasebno lastnino, kapital in zasebno podjetnost, **brzdati pretirano igro zasebnega koristljubja** ter ga podrediti interesom skupnosti.

V tem pravcu bomo dvignili naš narod tudi na polju telesne vzgoje naroda, ki je dandanes veliko merilo kulture slehernega naroda. **Smatramo telesno vzgojo naroda za baš tako važno kakor marsikatero drugo pereče vprašanje.**

(Dalje prih.)

potem je zanj gotovo lahko živeti komunistično; za taka bitja je komunistično sožitje umerjeno. To bi nas moglo lahko zapeljati k trditvi, da človeku komunistični način življenja tako dolgo ne more odgovarjati, dokler mu narava oziroma biološki razvoj ne da tudi kolektivnega želodca skupaj z lastnostjo, da bi pri delitvi hrane s sočlovekom občutil telesno ugodje kot neobhodnost.

»Vse to je zelo interesantno. Toda zdi se mi, da samo predavaš zoologijo, kar pa za razlago komunizma ni zadostno.«

»Čakaj še malo. Ali veš kako so rešile mravlje vprašanje izbere poklica, ljubosumnosti in pa razdelitve več ali manj zaslužnega, bolj ali manj prijetnega dela med seboj? Zelo enostavno: iz ličinke se takoj razvijejo različni tipi mravelj: delavke, vojaki in živali s spolnimi organi. Zato ne poznajo medsebojne borbe za poklic, še manj v poklicu samem, ker v posebnem poklicu ne poznajo niti boljše prehrane posameznikov, niti kakih zaslug pri delu. Tega pri ljudeh ne bomo nikdar dosegli, dokler ne bomo na otroku že pri rojstvu na podlagi njegovega različnega telesnega ustroja mogli ugotoviti, ali je določen za ministra, ali pa za rudarskega delavca. Pri ljudeh bo vedno obstojala borba za to, kdo bo vladal in kdo bo v rudniku delal — pri mravljah pa delavka ne more zahtevati, da bi bila vojak ali celo kraljica.«

»To je vse lahko resnično, toda za ljudi so morda na svetu druga sredstva za izravnanje takih nasprotij.«

»Ti se vračaš vedno zopet na svoj stari ugovor. Jaz si ne morem zamisliti, da bi se kdaj mogli pojaviti ljudje z našimi organi in dušami, ki bi se prostovoljno in brez vidnega razloga mogli zadovoljiti z opravljanjem najtežjega telesnega dela, ko pa bi istočasno videli druge pri prijetnejšem, morda duševnem poslu.

Taka razdelitev dela bo vedno mogoča le pod pritiskom — nič drugače kot je dandanes. Seveda je krivično, da odloča denar, največkrat denar očeta, ali bo postal iz otroka zdravnik ali cestni pometlač. Toda, ali se bo res kaj spremenilo, če bo o dodelitvi dela odločevala ta ali ona oblast, urad — to se pravi protekcija, sorodstvo, lepa zakonska žena ali mati, v najboljšem slučaju vsaj nepopolna človeška uvidevnost, da bo torej en človek ali več ljudi odločevalo — čeprav bi bili na primer vsi nepodkupljivi? Pri tem ostane odprto vprašanje, ali so sploh nepodkupljivi ljudje na svetu in ali so sploh mogoči? Ne mislim samo na denar, temveč tudi na druge vplive, katerim podleže vsakdo, čeprav podzavestno. Včasih odloča na primer simpatičen obraz ali sposobnost govora s prepričujočim ter laskajočim glasom. Ljudje so kot individui pač različni, meutem ko so mravlje uniformne; nasprotno so pa mravlje tudi že od rojstva razdeljene v poklicne razrede, kar ljudje niso. Ta temeljna različnost pa se pokaže še jasnejše v spolnem življenju. V vsej državi mravelj, med tisoči delavk in vojakov je le eno spolno bitje, ena samica — če ne štejemo samcev, ki živijo samo nekaj ur ali dni. Ta samica se pri takozvanem svatbenem poletu enkratno oplodi; nato se zakopje v zemljo, kjer se odebeli do večkratnega obsega brezspolnih delavk; tu samo še leže svoja jajca neprestano skozi več let — do konca svojega življenja. Ogromna, nepremična leži v svoji duplini; delavke jo hranijo in čistijo. Ne dela ničesar drugega, ona samo skrbi za porajanje potomstva. Vsi drugi člani države mravelj so iz procesa ploditve popolnoma izločeni. Ne poznajo ne borbe za objekt ljubezni, ne ljubosumnosti, ne tekmovanja; vse iz seksualnih motivov izvirajoče želje so eliminirane.

Primerjaj vendar ves sklop neizmerno številnih in različnih človeških želja in

ORGANIZACIJA »ZBORA«

Srez Ljubljana, mesto. V soboto, dne 30. t. m. je članski sestanek krajevne organizacije za št. Jakobski okraj ob 20. uri v salonu gostilne pri Kajfežu v Florjanski ulici. Navzočnost vseh članov obvezna!

Ljubljana—Šiška. V soboto 16. t. m. ob 20. uri je imela naša krajevna organizacija JLG Zbora članski sestanek v gostilni »Stara šola« na Celovski cesti. V imenu sreskega odbora je sestanek otvoril tov. Loboda, ki je uvodoma poudarjal važnost tega sestanka z ozirom na položaj našega gibanja za mesto Ljubljana. Kot glavni govornik je tov. Šturm podal izčrpno poročilo o politični situaciji. Prav pomilovalen posmeh pa je vzbudilo poročilo o nam nasprotnem tisku, ki s svojimi neobjektivnimi poročili o naših shodih in sestankih, skuša zbrisati širjenje naše ideje, ki zajema že zadnje gorske vasi. — Tov. Vogrinc je imenom O. Z. toplo pozdravil člane naše organizacije in v navdušenem govoru obrazložil pomen skupnega dela in medsebojnega zaupanja. Imeli smo v svoji sredi tudi kot gosta poverjenika celjskega sreza tov. Turnška, ki nam je izpregovoril tudi nekaj bodrilnih besedi, za kar je bil navdušen pozdravljen. — Po zaključku se je prijavilo zopet nekaj novih članov.

Odbor krajevne organizacije JLG Zbora Ljubljana—Šiška obvešča tem potom vse članstvo, posebno pa naše omladince, da bodo do preklica redno vsako sredo ob 20. uri v posebni sobi gostilne »Stara šola« predavanja s podrobno razlago programa Zbora. Nečlani imajo dostop le v spremstvu članov. Pripeljite seboj tudi svoje družinske člane (žene, sestre, hčere) z ozirom na važnost, ker bodo razmotrivane stvari, ki v prvi vrsti zadevajo družino.

Ljubljana—Vič. Članstvo krajevne organizacije JLG Zbora Ljubljana—Vič obveščamo, da bo dne 13. februarja t. l. ob 20. uri v salonu gostilne pri Kramarju na Tržaški cesti javno predavanje, ki je za člane obvezno. Tema predavanja bo objavljena v prihodnji številki »Zbora«.

Srez Maribor-Pobrežje-Tezno. Uprava »Zbora« obvešča javnost, da Munda Vladimír, trg. potnik v Mariboru, Vojašniški trg 2, nima pravice pobirati naročnine za list »Zbor« niti ni upravičen pridobivati

novih naročnikov. — Pravi zastopnik se mora izkazati s posebnim pooblastilom in izkaznico »Zbora«.

Srez škofja Loka. Trebije—Podgora. Informativno zborovanje, ki je bilo v nedeljo 17. t. m. v gostilni pri »Cestniku« v Podgori, je nad vsako pričakovanje lepo uspelo. Navzoči so bili fantje in moške iz obč. Oselica, Žirov, Gorenje vasi in celo oddaljenih Poljan, tako da je bila gostilniška soba prenapolnjena s poslušalci. Po pozdravu tov. Kumarja iz Trebije je v enoinpolurnem govoru tov. Šturm razlagal program in smernice »Zbora«, obenem pa tudi socialne prilike našega ljudstva. Tov. dr. Ivan Mazek iz Litije je lepo in preprosto obrazložil gospodarski položaj našega kmeta in delavca, posebno pa je raztolmačil uredbo o kmetijski razdolitvi. — Tov. Šimnovec pa nam je orisal delo »Zbora« in bodoče delo za izvedbo programa. Vsi trije govorniki so bili za svoja izvajanja toplo in iskreno nagrajeni z odobravanjem. Zanimanje za »Zbor« je pri nas veliko in želimo, da bi kaj kmalu zopet slišali tovariše iz Ljubljane, ki so nam res iz srca in odkrito povedali, da vseh težkoč, ki tarejo našega malega človeka na deželi, ne bodo nikdar rešile stranke in njih politiki, temveč ljudstvo samo, v okviru »Zbora«. V kratkem naj bi bilo podobno zborovanje v Gorenji vasi, uspeh je tudi tam zasiguran, saj ljudje naravnost želijo slišati resnico. Ideja »Zbora« je pri nas krepko na pohodu.

Celje. V nedeljo dne 31. januarja ob 9. uri dop. priredi krajevna organizacija Jugoslovenskega Ljudskega gibanja Zbor v Celju širši informativni sestanek v posebni sobi Narodnega doma, Poroča starešina tov. Ture Šturm iz Ljubljane. Ker je ta sestanek velikega gospodarskega pomena, je udeležba za vse tovariše obvezna, prijatelji pokreta se vljudno vabijo — Zbor Celje.

Zbor v srezu Litija.

Polšnik. Dne 24. t. m. je bil informativni sestanek na Polšniku takoj zjutraj traj po prvi maši. Ob obilni udeležbi so poročali tov. Mrnuh, Šturm in dr. Mazek. Nekaj klenih mož se je odločilo, da takoj začno z organiziranjem Zbora na Polšniku. Njihova odločnost nam je popolno jamstvo, da bo tudi Polšnik kmalu trdnjava Zbora.

naporov, ki izvirajo iz problema seksualnosti in ljubezni — in mi povej, če moremo misliti na to, da bi vse izginile, dokler bo človek telesno in duševno tak, kot smo mi — dokler bodo ljudje ostali ljudje in ne mravlje.«

»Ali pa je potrebno odpraviti individualno ljubezno, da dosežemo komunistično občestvo?«

»Mislim, da bi bilo potrebno, kajti sicer bi se ljudje borili za žene, namesto za denar ali hrano. Socialni razredi bi se namesto z ozirom na denarno posest razdelili po posesti mikavnih žen. Tudi v tem slučaju bi posest ne bila enakomerno razdeljena. Naj napravim zaključek: mravlje morejo in morajo tvoriti komunistično državo, ker so odpravile neenakost prehrane — s kolektivnim želodcem, neenakost načina življenja in poklicev — z rojstvom v ločenih poklicnih oblikah, neenakost seksualnega doživljanja — z brezspolnostjo. Če je naša narava v milijonih letih razvoja ta sredstva za dosego komunističnega skupnostnega življenja, ali je res tako absurdna misel, da so ta sredstva edina, ki morejo privedi do cilja? Ali ni predrzno misliti, da bi bilo mogoče ta cilj doseči v neizmerno krajšem času in s smešno malenkostnimi prilagoditvami? Ali ni groteskna človeška domišljavost, da bi bilo mogoče vse mogoče naravo na tak način prekositi? Kako smejo ljudje trditi: ustvarili bomo s pomočjo svojega intelekta in znanja v dveh ali treh generacijah tako stanje, za katero je potreboval naravni razvoj neskončna časovna razdobja in temeljno organsko ureditev? Tako trditve smatram za nepojmljivo pretirano domišljavost. Človeških odločujočih lastnosti ni mogoče spremeniti, njegovih po naravi vcepljenih pragonov ne moremo uničiti.«

»Poslušala sem te pazljivo. Ne vem, če si v pravu. Vse kar si povedal, se mi ne zdi pravi ugovor, temveč je podobneje

prisposobi, vzeti iz nekega drugega polja, iz polja živalstva, s katerimi človeštva ni mogoče primerjati.«

»Seveda je vse moje dokazovanje samo analogija, primerjanje. Za stvari, ki so za nami pa moremo iskati analogijo; za bodočnost ni eksaktnih dokazov. Dočim pa tisti, ki so o možnosti izvedbe komunizma prepričani, ne morejo navedi drugega, kot svojo vero ali docela neutemeljene trditve — se naslanja moj nazor o neizvedljivosti komunizma na čisto jasno, dokazljivo in otipljivo paralelo. Skratka: komunizem je idealna življenjska oblika, ustvarljiva pri angeljih — ali pri mravljah.«

»Ali naj to pomeni, da naj ne napravimo — da ne moremo napraviti ničesar za odstranitev našega sedanjega, tako strahotno krivičnega družabnega reda?«

»Ne, tega nisem hotel trditi. Nasprotno! Človeštvo je poklicano, o socialnem vprašanju neprestano razmišljati in si neumorno prizadevati za izboljšanje razmer. Ne sme si pa v naprej postaviti cilj, ki je nedosegljiv vsaj za bitja naše vrste in ki zahteva povrh vsega tudi neizmerne žrtve na človeških življenjih, na kulturnih dobrinah, na individualnosti in na duševnem prepričanju. Treba je iskati samo tako rešitev, ki bo prinesla človeštvu kar najbolj znosno in pravično rešitev in ureditev življenja, ne da bi zahtevala od njega tako veliko in najbrž celo nemogočo žrtve, da bi se moral odreči vsem svojim individualnim željam. Verujem v to, da je taka rešitev mogoča. Treba jo bo pač poiskati!

Toda — pozno je že. Pojdiva domov!«

Žena je prikimala. Z roko v roki sta šla po poljski poti v dolino. Zavrčali so črički in murni, kot v posmeh človeškemu razgovoru, katerega so ravnokar slišali...